

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatos & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 1. Quid circa consolationem in genere observandum sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](#)

Pater totius consolationis, & Deus patientia & solatij, ut idem ad Rom. 15. ait. quique per Isaiam Prophetam c. 66. promissi: *Ad ubera mea portabimini, & super genua blandientur vobis; quomodo si cui mater blandiatur, ita ego consolabor vos, & in ierusalem consolabimini.* Unde meritò S. Bernardus S. 10. in Cant. negat eos, qui sunt, ut ipse loquitur, de patrimonio Christi (id est, imitatores illius) dici posse Matres, nisi ubera duo ostendant, quae Sponsus laudavit in Sponsa, dixitque meliora esse vino, & fragrantia unguentis optimis; neque enim cessare eos debere, exprimere de ubere quidem congratulationis lac exhortationis, de ubere vero compassionis lac consolationis, ut qui juxta monitum D. Pauli nōrint flere cum fletibus, & cum gaudentibus gaudere, ita ut veritate illud Jerem. 31. usurpare queant: *Convertam luctum eorum in gaudium, & consolabor eos, & latificabo à dolore suo.* Qua ratione autem hoc officium Consolatoris fructuosè obire possit Operarius, hoc capite fusiùs ostendetur.

§. I.

Quid circa Consolationem in genere observandum sit.

I. **Q**uinque potissimum conditiones habere debet Consolatio, ut Apostolica dici queat; quarum prima est, ut pia seu *Spiritualis* sit, id est, ad animæ spiritualem utilitatem ordinata, ut scilicet is, qui consolationem accipit, mœrore vel tribulacione oppressus in peccatum impatientia aut desperationis non cadat, sed potius afflictiones suas cum magna æquanimitate, patientia, & constantia sustinentes, pœnæ relaxationem in altera vita, aut præmij certè augmentum mereantur. Et per hoc consolatio isthac à Consolationibus sacerdotalium distinguitur, utpote quæ aut inutiles plerūmque sunt, & præpostoræ, aut certè è malo fonte, vanarum videlicet delectationum petita; quam ob causam S. Job meritò ejusmodi Consolatoribus c. 16. dixit: *Audiri frequenter talia, consolatores onerosi omnes vos estis.*

II. Altera conditio Consolationis Apostolicæ est, ut ordinata sit; quam quidem conditionem S. Gregorius in moral. indicavit, dum dixit; *Cum volumus afflictum quempiam à mœrore*

mōrōre suspendere, ordo consolationis est, ut studeamus prius nō
rendo eius luctui concordare. Dolentem non potest consolari, q̄
non concordat dolori: quia eo ipso, quēd à mōrentis afflictione
discrepat, minus ab illo recipitur, cui mentis qualitate separari.
Hinc Apostolus Rom. 12. monet: *Gaudete cum gaudientibus,
flete cum fletibus: id ipsum invicem sentientes.*

III. Tertia conditio est, ut *mitis & suavis* sit: ita S. Ambroſius in 1. de Joseph. monet: *Consolatio mitis* debet esse, nō
aspera, qua magis dolorem leniat, favorem mitiget, quam con-
mitionem excitet. Hinc Sponsus Oſeæ c. 2. dicit: *Eccē ego
ētabo eam, & ducam eam in solitudinem: & loquar ad cor eius.*
Sed & Siracides Eccl. 4. monet: *Declina pauperi sine tristitia
aurem tuam, & redde debitum tuum, & responde illi pacientia
mansuetudine; nihil enim teste S. Chrysostomo hom. de malo
ita conciliat Domino Familiares, quām si videant, illumina
quillum se offerre, & mansuetudine iucundum.*

IV. Quarta conditio est, ut sit *opportuna*, id est, tempore
commode oblata; sicut enim Medici vetant admoveri phar-
maca, cū morbus in accessu est, & s̄avit; ita ad primos iras
doloris motus non est adhibenda consolatio, sed ubi post tem-
pus cōperint esse leviores, ut sapienter Seneca apud Jof. Lang
V. Consol. advertit. E contrario verò sicut pluvia siccitat
maxime tempore gratissimā est, ita consolatio tunc praeceps
suavis & jucunda est, cū animus in luctu diuturniore confi-
tutus solatium desiderat.

V. Quinta denique conditio est, ut *prudens & discreta* la-
consolatio; quæ quidem prudentia in duobus capitib⁹ con-
fitit, scilicet ut & ad aculeū mōstitiq̄ eripiendum consolatio
accommodata, (id quod ex SS. Patrum, aliorūmque Authorum
Scriptis, maxime ex arte semper gaudendi P. Sarassa, P̄dagogi
Christiani p. 2. P. Philippi Doutreman, Consolatione Pe-
tillanum, Ludovici Bloſij, & Lib. de remedijs Fortunij
Francisco Petrarcha scripto discendum est) & non perpetua
sed cū debita moderatione & interruptione applicetur, nam
ut anima saturata etiam ipsum favum calcat; ita & consolatio
fastidit, si immodicē, & ad satietatem usque obtrudatur.
Quæ omnia tamen magis suo tempore, per ipsam experien-
iam, quām per multa præcepta addiscet Operarius.

§. II. Quo-